

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

“ 30 ” серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи наукових досліджень

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародні відносини та регіональні студії»
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023/ 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

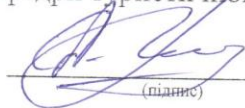
“29” серпня 2023 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: канд. екон. наук, доцентка кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Ірина ПАНОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО

Програму погоджено з гаранткою освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «Міжнародні відносини та регіональні студії»

назва освітньої програми

Гарантка освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

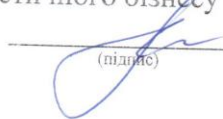

Ганна ПАНАСЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки «Міжнародні відносини та регіональні студії»
рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомити здобувачів вищої освіти з методологічними і методичними основами наукових досліджень.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК17. Здатність працювати як автономно, так і у команді.

- формування наступних спеціальних компетентностей:

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

СК17. Здатність здійснювати компаративний аналіз певного регіону (групи країн), враховуючи історичний, культурний, економічний, політичний розвиток.

1.3. Кількість кредитів: 4.

1.4. Загальна кількість годин: 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-
Семестр	
1-й	-
Лекції	
32 год.	-

Практичні, семінарські заняття	
16 год.	-
Самостійна робота	
72 год.	-

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають досягти наступних результатів:

РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні довідки.

РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

РН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів. Передбачені робочою групою.

РН 29. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

РН 30. Самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Наука, наукове дослідження та інформаційне забезпечення наукових досліджень

Тема 1. Загальні відомості про науку та наукова картина світу

Категорія «наука». Етапи розвитку науки. Визначення науки в сучасному її вигляді. Мета, об'єкт, предмет науки. Функції науки. Наука як пізнання дійсності. «Витік мізків». Наукова школа і її ознаки.

Тема 2. Наукова картина світу

Категорія «світогляд». Типи світогляду: життєвий, міфологічний, релігійний, філософський (науковий), художній. Складові наукової картини світу: загальнонаукова, природничо-наукова, суспільно-наукова картини світу. Наука як пізнання дійсності. Наукове пізнання та побутове пізнання.

Організація наукової діяльності в Україні.

Тема 3. Наука і технічний прогрес

Поняття «науково-технічний прогрес» (НТП) і «науково-технічна революція» (НТР). Співвідношення понять НТП і НТР. Критерії проведення грані між НТП і НТР. Періодизація НТП. Хвилі НТР. Етапи розвитку НТР, їх сутність.

Склад і призначення науково-виробничого об'єднання. Склад і призначення міжгалузевого науково-технічного комплексу. Склад і призначення міжгалузевого державного об'єднання та інженерного центру. Зміни у взаємостосунках науки і виробництва.

Науково-технічний потенціал і його значення для розвитку економіки України.

Тема 4. Класифікація наук

Історія класифікації наук. Принципи класифікації наук. Фундаментальні і прикладні науки. Організація сучасної системи наук. Загальна класифікація сучасних наук. Предмет

дослідження природних наук. Предмет дослідження суспільних наук. Предмет дослідження технічних наук. Групи наук згідно з класифікацією ВАК України.

Тема 5. Інформація та її оцінка

Поняття «інформація» і засоби її передачі. Інформатика і напрями її розвитку. Інформаційна потреба. Кількісна оцінка інформації. Критерій цінності інформації.

Тема 6. Типологія інформації і основні види видань. Пошук інформації.

Інформаційні джерела. Первинна інформація. Вторинна інформація. Види інформації. Схема збору і аналізу наукової інформації.

Пошук інформації. Прямі і непрямі методи вивчення інформаційних потреб. Старіння інформації. Бібліотеки світу. Загальнодержавна служба науково-технічної інформації в Україні. Носії інформації. Види пошуку інформації. Довідково-інформаційний фонд. Основний і довідковий фонди. Алфавітний, систематичний і наочний каталоги. Види видань: бібліографічний, реферативний, оглядовий. Використовування Інтернету. Буквена і цифрова ідентифікація країн. Інформаційно-пошукова мова. Універсальна десяткова класифікація. Бібліотечно-бібліографічна класифікація.

Розділ 2. Методологічні основи наукових досліджень та оформлення результатів досліджень

Тема 7. Наукове дослідження – основна форма наукової роботи

Наукове дослідження – один з видів пізнавальної діяльності. Правила наукового вивчення. Мета наукового дослідження. Об'єкт наукового дослідження. Предмет наукового дослідження. Принципи наукового пізнання. Методи доведення достовірності наукового дослідження. Схема виконання науково-дослідної роботи. Ознаки класифікації наукових досліджень. Науково-технічні розробки. Науково-технічні послуги.

Тема 8. Елементи системи знань і наукової діяльності

Навчання, теорія, концепція, ідея, принцип, аспект, методологія, методика, метод дослідження, науковий закон, гіпотеза, мислення, поняття, думка, висновок, категорія, термін, визначення, науковий факт, проблема, ключове слово.

Тема 9. Рівні методології наукового пізнання

Категорія «методологія». Три рівні в методології наукового пізнання. Складові частини наукового дослідження. Стадії наукового дослідження. Розвиток наукового пізнання. Парадигма – парадокс – нова парадигма.

Тема 10. Методи наукового пізнання.

Методи наукового пізнання: спеціальні і загальні. Методи емпіричного дослідження: спостереження, порівняння та аспекти порівняння, історичний метод, вимірювання, експеримент. Види експериментів.

Тема 11. Методи емпіричного дослідження

Методи емпіричного і теоретичного рівнів дослідження: абстрагування, ідеалізація, аналіз і синтез (прямий, елементарно-теоретичний, структурно-генетичний), індукція і дедукція, аналогія, формалізація. Моделювання. Видимodelей: макетні (натуральні), фізичні, математичні, функціональні. Системний підхід.

Тема 12. Методи теоретичного дослідження

Рівні теоретичного пізнання. Результати теоретичного рівня пізнання. Аксиоматичний метод теоретичного дослідження. Значення терміну «гіпотеза». Види гіпотез. Гіпотетичний метод. Метод сходження від абстрактного до конкретного. Етапи процесу пізнання сходження від абстрактного до конкретного та ін.

Тема 13. Оформлення наукових робіт

Загальні положення. Реферування тексту. Курсова робота. Бакалаврська робота. Магістерська робота. Дисертаційна робота.

Загальні вимоги. Ілюстрації. Таблиці. Формули. Список літератури.

Посилання до джерел. Додатки.

Апробація наукових результатів.

Академічна недоброчесність – виклик інтелектуальної спроможності нації. Унікальність і плагіат в наукових роботах. Перевірка унікальності. Типи плагіату. Основні положення роботи сучасних серверів перевірки унікальності тексту. Робота із структурою тексту. Перетворення тексту. Збільшення об'єму тексту. Санкції за плагіат.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Наука, наукове дослідження та інформаційне забезпечення наукових досліджень												
Тема 1. Загальні відомості про науку	9	2	1			6						
Тема 2. Наукова картина світу	11	4	1			6						
Тема 3. Наука і технічний прогрес	8	2	1			5						
Тема 4. Класифікація наук	8	2	1			5						
Тема 5. Інформація та її оцінка	8	2	1			5						
Тема 6. Типологія інформації і основні види видань. Пошук інформації	8	2	1			5						
Разом за розділом 1	52	14	6			32						
Розділ 2. Методологічні основи наукових досліджень та оформлення результатів досліджень												
Тема 7. Наукове дослідження – основна форма наукової роботи	8	2	1			5						
Тема 8. Елементи системи знань і наукової діяльності	8	2	1			5						
Тема 9. Рівні методології	8	2	1			5						
Тема 10. Методи наукового пізнання.	8	2	1			5						
Тема 11. Методи емпіричного рівня дослідження	11	4	2			5						

Тема 12. Методи теоретичного рівня дослідження	9	2	2			5					
Тема 13. Оформлення наукових робіт	16	4	2			10					
Разом за розділом 2	68	18	10			40					
Усього годин	120	32	16			72					

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальні відомості про науку	1
	Тема 2. Наукова картина світу	1
2	Тема 3. Наука і технічний прогрес	1
	Тема 4. Класифікація наук	1
3	Тема 5. Інформація та її оцінка	1
	Тема 6. Типологія інформації і основні види видань. Пошук інформації	1
4	Тема 7. Науковедослідження – основна форма наукової роботи	1
	Тема 8. Елементи системи знань і наукової діяльності	1
5	Тема 9. Рівні методології	1
	Тема 10. Методи наукового пізнання.	1
6	Тема 11. Методи емпіричного рівня дослідження	2
7	Тема 11. Методи теоретичного рівня дослідження	2
8	Тема 13. Оформлення наукових робіт	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання додаткової рекомендованої літератури з теми «Загальні відомості про науку». Підготувати есе на тему: «Найдивовижніші наукові відкриття XX та XXI століть». Підготувати доповідь на тему: «Вплив внеску вчених на світовий політичний устрій».	6
2	Опрацювання додаткової рекомендованої літератури з теми «Наукова картина світу». Підготувати есе на тему: «Особливості організації наукової діяльності в Україні». Скласти глосарій за основними термінами теми.	6
3	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Наука і технічний прогрес». Підготувати есе на тему: «Вплив технології на суспільство». Підготувати доповідь на тему: «Вплив технологій на сучасне суспільство, включаючи економіку, культуру, освіту та інші сфери».	5
4	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Класифікація наук». Провести порівняльний аналіз природничих та гуманітарних науки, зокрема їхніх методологій, цілей та внеску в суспільство.	5
5	Підготовка доповідей в рамках теми: «Інформація та її оцінка» з наступних питань: Фейк-новини та дезінформація: як розпізнати та впливати на них. Роль критичного мислення у сучасному інформаційному суспільстві. Вплив соціальних медіа на сприйняття інформації та формування думки. Алгоритми та фільтри в соціальних медіа: як вони впливають на інформаційний потік. Етика інформаційної	5

	діяльності: відповідальність журналістів і медіа. Кібербезпека та захист від інформаційних загроз. Інформаційний пошук та робота з джерелами: навички і стратегії. Використання інформації у наукових дослідженнях: вибір та оцінка джерел. Інформація та прийняття рішень: вплив доступу до інформації на рішення в сучасному світі.	
6	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Типологія інформації і основні види видань. Пошук інформації». Розглянути особливості визначення УДК. Дослідити систему каталогів бібліотеки ХНУ.	5
7	Підготовка доповідей в рамках теми: «Наукове дослідження – основна форма наукової роботи» з наступних питань: Етапи наукового дослідження: від постановки проблеми до аналізу результатів. Методи та підходи до проведення наукового дослідження в різних галузях науки. Роль літературного огляду у науковому дослідженні: пошук, аналіз, інтеграція. Збір та обробка даних у науковому дослідженні: методи та інструменти. Експерименти та спостереження як методи наукового дослідження. Статистичний аналіз у наукових дослідженнях: інструменти та інтерпретація результатів. Етика наукового дослідження: проблеми та приклади доброї практики. Наукове дослідження у вищій освіті: важливість та методологія.	5
8	Підготовка доповідей в рамках теми: «Елементи системи знань і наукової діяльності» з наступних питань: Науковий метод як основний елемент наукової діяльності: природа і застосування. Система знань і поняття в науці: структура та еволюція. Критичне мислення та оцінка наукових джерел: важливість та методологія. Публікації та розповсюдження наукових досліджень: роль наукових журналів і конференцій. Наукова комунікація та співпраця між науковцями: обмін знаннями та інноваціями.	5
9	Підготовка доповідей в рамках теми: «Рівні методології» з наступних питань: Філософія наукового методу: загальні принципи та відмінності між галузями науки. Історія розвитку рівнів методологій: від початку до сучасності. Вплив культурних та історичних чинників на розробку методології в різних країнах та регіонах.	5
10	Опрацювання додаткової рекомендованої літератури з теми «Методи наукового пізнання». Підготувати есе на тему: «Роль та важливість методів наукового пізнання у розвитку науки та суспільства»	5
11	Підготовка доповідей в рамках теми: «Методи емпіричного рівня дослідження» з наступних питань: Які основні методи збору емпіричних даних і як вони відрізняються один від одного? Як визначити вибірку для дослідження і як забезпечити її репрезентативність? Які основні критерії визначення достовірності та надійності даних у емпіричних дослідженнях? Які методи аналізу даних використовуються для вивчення емпіричних результатів, і які інструменти дозволяють зробити висновки? Які переваги використання анкет, інтерв'ю, спостережень та інших методів збору даних? Яким чином методи емпіричного дослідження використовуються в різних галузях науки і практиці? Як забезпечити об'єктивність і незалежність в емпіричних дослідженнях? Впливають сучасних технологій і засобів збору та аналізу даних на методи емпіричного дослідження.	5
12	Опрацювання додаткової рекомендованої літератури з теми «Методи теоретичного рівня дослідження». Підготувати есе на тему: «Роль теоретичного дослідження у формулюванні нових гіпотез і прогнозів».	5
13	Підготовка доповідей в рамках теми: «Оформлення наукових робіт» з наступних питань: Аналіз типових помилок при написанні реферату, наукової статті, тез. Основні методи формування навичок написання наукових текстів.	10
	Разом	72

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання в межах дисципліни «Основи наукових досліджень» навчальним планом не передбачене.

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з наочною демонстрацією (презентація), пояснення, дискусія, практичні завдання, семінарські заняття, спільний пошук вирішення проблеми, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Основи наукових досліджень» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів здобувачів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються при визначенні підсумкової залікової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння змістових розділів (проміжний контроль) – на практичних або семінарських заняттях та/або виконанням. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів:

- тестові завдання;
- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань.

Сума балів, які здобувач може набрати за поточними контролюями, дорівнює 60. Оцінка успішності здобувача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Усний виступ, виконання письмового завдання	Критерії оцінювання
4	Здобувач/студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
3	Здобувач/студент Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
2	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних

	виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0,5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою дисципліни «Основи наукових досліджень». Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100. Набрана здобувачем кількість балів служить основою для оцінки за національною шкалою.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

Вміст залікового білета й оцінювання відповідей на заліку:

Теоретичне питання 1 – 10 балів.

Теоретичне питання 2 – 10 балів.

Тести – 20 балів (10 тестових завдань * 2 бали).

Критерії оцінювання семінарських занять з дисципліни «Основи наукових досліджень»

Доповнення виступу:

2 бали – отримують здобувачі вищої освіти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують здобувачі, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують здобувачі вищої освіти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити обговорення теми.

1 бал отримують здобувачі вищої освіти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стисло і системно викладено основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати студенти під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами, теоріями тощо.

Кожен студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Під час самостійної роботи рекомендується доповнити записи лекції та завершити виконання завдань, що були зазначені в Робочій програмі та ОКЛ.

2 бали нараховуються здобувачам, які в повному обсязі самостійно і творчо опрацювали всі питання лекції і вільно володіють її змістом.

1 бал нараховується здобувачам, які опрацювали лише окремі питання лекції і не достатньо вільно володіють її змістом.

Критерії поточного контролю знань студентів

Поточний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів

вищої освіти за період теоретичного навчання. Поточний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Письмова контрольна робота або тестування	Критерії оцінювання
15-20	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
10-14	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
5-9	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

Умови допуску здобувача до підсумкового семестрового контролю (заліку): виконання поточного контролю у вигляді тестів, роботи на семінарських та лекційних заняттях, за результатами яких він набрав не менше 31 балу.

Підсумковий семестровий контроль

Підсумковий семестровий контроль здійснюється у формі заліку. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу.

Підсумковий контроль оцінюється у 40 балів та представлений у вигляді тестових та /або відкритих питань.

За підсумками поточного і підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для одержання заліку, становить 50 балів

За бажанням здобувач має можливість обрати тестову форму залікового білета (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0). У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle у дистанційному курсі «Основи наукових досліджень», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5751> .

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни (денна форма навчання):
Вивчення тем – 60 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях - 20 балів;

виконання практичних завдань - 20 балів; поточний контроль - 20 балів)

Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповідь на теоретичне питання - 20 балів; тестові

Заохочувальні бали – виконання додаткового індивідуального завдання – 5 балів, підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни «Основи наукових досліджень» – 10 балів.

Максимальні значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Поточний контроль та самостійна робота													Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1						Розділ 2							60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13			
5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	9	4	6			
60 (мінімум 31)															

T1, T2 ... T13 – теми розділів

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 31 балу з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Вимоги до журналів, що рецензуються, розроблені видавництвом «Ельзевір» (Elsevier) відповідно до міжнародних етичних правил наукових публікацій : веб-сайт. URL:<http://www.elsevier.com/about/publishing-guidelines/publishingethics> (дата звернення: 20.08.2022).

2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016-07-01]. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

3. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. [Чинний від 2007-07-01]. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с.

4. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т; 2019. 148 с.

5. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.

6. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.

7. Зацерковний В. І., Тішасєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

8. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
9. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ : Алерта, 2019. 492 с.
10. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
11. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
12. Основи наукових досліджень: методичні рекомендації до семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньої програми «Міжнародні відносини та регіональні студії») / уклад.: канд. екон. наук, доцент Панова Ірина Олексіївна – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2023. – 45 с.
13. Пушкар О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 886 с.
14. Юрченко С.О. Юрченко О.Є. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017. 204 с.
15. Boland L. A. Economic Methodology: Theory and Practice. URL: <http://www.sfu.ca/~boland/methodology85.PDF> (дата звернення: 20.08.2023).
16. David L. Gast, Jennifer R. Ledford. Single Case Research Methodology. New York : Routledge, 2018. 436 p.
17. Creswell, J. W., & Creswell, J. D. Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches. Fifth edition. California : SAGE Publications, 2018. 275 p.
18. Mykolenko O., Ippolitova I., Doroshenko H. Strapchu, S. «The impact of entrepreneurship education and cultural context on entrepreneurial intentions of Ukrainian students: the mediating role of attitudes and perceived control». *Higher Education, Skills and Work-Based Learning*. 2022. Vol. 12 No 3, pp. 519-536.
19. Quast C., Seidel M. Introduction: The Philosophy of Expertise – What Is Expertise? *Топі*. 2018. №37. Р. 1–2.
20. Shona McCombes. How to write a research methodology. 2019. URL: <https://www.scribbr.com/dissertation/methodology> (дата звернення: 20.08.2023).

Допоміжна література

1. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Київ : Ліра-К, 2018. 352 с.
2. Вітакультурна методологія. До 25-річчя наукової школи професора А. В. Фурмана : колективна монографія. Тернопіль : ТНЕУ. 2019. 980 с
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Ювілейна серія НЮУ 215 років. Харків : В-во «Право», 2018. 368 с.
4. Каламбет С.В. Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дніпро : Вид-во Маковецький, 2018. 191 с.
5. Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці: навч. посіб. / заг. ред. В. І. Дубинського Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2019. 443 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 220 с.
7. Носачова Ю., Іваненко О., Радовенчик Я. Основи наукових досліджень. Київ: Кондор, 2020. 132 с.
8. Соболь Х.С., Петровська Н.І., Гуняк О. М. Методологія і принципи наукових досліджень : навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2018. 92 с.
9. Anna Alexandrova, A Philosophy for the Science of Well-Being. Oxford: Oxford University Press, 2017. 248 p

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше

методичне забезпечення

1. <https://ec.europa.eu/eurostat> – офіційний сайт Статистичної служби Європейської комісії (Євростат)
2. www.bank.gov.ua – офіційний сайт НБУ
3. www.business.ua – сайт газети «Бізнес»
4. www.customs.gov.ua – офіційний сайт Державної митної служби України
5. www.iccua.org – офіційний сайт Міжнародної торгової палати в Україні
6. www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства економіки України
7. www.mfa.gov.ua – офіційний сайт МЗС України
8. www.minfin.gov.ua - офіційний сайт Міністерства фінансів України
9. www.rada.gov.ua – офіційний сайт ВР України
10. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державного комітету статистики України
11. <https://www.un.org/en/> – офіційний сайт ООН
12. www.worldbank.org – офіційний сайт Світового банку
13. www.wto.in.ua – сайт Україна й СОТ
14. www.wto.org – офіційний сайт СОТ
15. <https://niss.gov.ua> – офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії **обставин непоборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Основи наукових досліджень» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5751>

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень»

Дію робочої програми продовжено: на 20_____/20_____ н. р.

Заступник декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу з навчальної роботи

_____ Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис)

« ____ » _____ 2023 р.

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу з навчальної роботи

_____ Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис)

« ____ » _____ 2023 р.